

การพัฒนาเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจกับนักเรียนอายุ 12 – 18 ปี
ที่ศึกษาอยู่ในกรุงเทพมหานคร

นางสาว กุลวดี อักษรทับ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1230-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 20395395

14 ก.ค. 2547

THE NORM DEVELOPMENT OF SENSATION SEEKING SCALE FOR 12 - 18 YEARS
SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS

Miss. Kulvadee Aksorn tub

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Mental Health

Department of Psychiatry

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-1230-6

กุลวดี อักษรทับ : การพัฒนาเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจกับนักเรียนอายุ 12 – 18 ปี ที่ศึกษาอยู่ในกรุงเทพมหานคร. (THE NORM DEVELOPMENT OF SENSATION SEEKING SCALE FOR 12 - 18 YEARS SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์แพทย์หญิง นันทิกา ทวิชาชาติ, อ. ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงสร้อย วรกุล 110 หน้า. ISBN 974-03-1230-6.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาเครื่องมือและมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจฉบับภาษาไทย และตรวจสอบคุณสมบัติทางการวัดคือความเที่ยง และความตรงของมาตรวัดในกลุ่มเด็กนักเรียนอายุ 12 – 18 ปี ในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจในกลุ่มเด็กนักเรียนที่มีอายุ 12 – 18 ปี ในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อหาปัจจัยระหว่างตัวแปรของอายุ, เพศ และบุคลิกภาพ ที่มีผลต่อมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ

ผลการวิจัยพบว่าค่าความเที่ยงที่ได้จากความคงที่ภายในของนักเรียนทั้งหมดเท่ากับ .869 และค่าความเที่ยงที่ได้จากการทดสอบซ้ำมีค่าเท่ากับ .785 ความตรงในเนื้อหาจากการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่ามี 4 องค์ประกอบที่ใช้ร่วมกันในการอธิบายความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจได้แก่ ด้านความรู้สึกชอบในสิ่งที่ตื่นเต้น เร้าใจ และเสี่ยงภัย ด้านประสบการณ์ในการแสวงหา หรือสำรวจสิ่งแปลกใหม่ ด้านลักษณะที่ไม่มีการยับยั้งชั่งใจ หรือข่มใจ และด้านความรู้สึกไวต่อความน่าเบื่อหน่าย นอกจากนี้ได้สร้างเกณฑ์มาตรฐานโดยใช้คะแนนมาตรฐาน ที่ และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ พบว่าปัจจัยด้านเพศนั้นค่าเฉลี่ยของคะแนนในนักเรียนชายสูงกว่านักเรียนหญิงทุกด้าน ยกเว้นด้านความรู้สึกชอบในสิ่งที่ตื่นเต้นเร้าใจและเสี่ยงภัย โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 สำหรับปัจจัยด้านอายุพบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนเมื่อจำแนกตามอายุมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพนั้นคะแนนความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจทั้งด้านรวมและด้านย่อยมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบแสดงออก และแบบอ่อนไหวทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาควิชา.....จิตเวชศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต..... กุลวดี อักษรทับ
สาขาวิชา.....สุขภาพจิต..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2544..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4375205130 : MAJOR MENTAL HEALTH.

KEY WORD: SENSATION SEEKING SCALE / NORM / STUDENTS

KULVADEE AKSORNTUB : THE NORM DEVELOPMENT OF SENSATION SEEKING SCALE FOR 12 - 18 YEARS SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. NANTIKA THAVICHACHART, THESIS

COADVISOR : ASST. PROF. PUANGSOY WORAKUL. 110 pp. ISBN 974-03-1230-6.

The research is the descriptive study design that aims to 1.) to develop The Sensation Seeking Scale manual in Thai version and to investigate the reliability and validity of Sensation Seeking Scale among the 12 - 18 years old students in Bangkok Metropolitan. 2.) to establish the Sensation Seeking Scale norms for the students mentioned above, and 3.) to study the relationship between factors of age, sex, personality and sensation seeking.

The result has been revealed that the internal consistency reliability coefficients of Sensation Seeking Scale were .869 in students. The test/re-test reliability coefficients for Sensation Seeking Scale was .785. The principle factor analysis study of Sensation Seeking Scale yielded 4 factors that are Thrill and Adventure Scale, Experience Seeking Scale, Disinhibition Scale and Boredom Susceptibility Scale. The standard norm construction used standard T - score.

Male students showed higher scores than female students at statistical significant $p < .01$, $p < .05$ in all aspect scales except scale of Thrill and Adventure Seeking. For age differences, the score between groups did differ statistical significantly $p < .01$. The level of Sensation Seeking related to people who have neuroticism and extraversion personality at the level of statistical significance $p < .01$.

Department.....Psychiatry..... Student's signature..... *K. Aksorn tub*
Field of study.....Mental Health..... Advisor's signature..... *N-Thavichachart*
Academic year.....2001..... Co-advisor's signature..... *Puangsoy Worakul*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งในการให้ความรู้ คำแนะนำ การตรวจแก้ไข ตลอดถึงกำลังใจจาก รศ.พญ.นันทิกา ทวิชาชาติ และ ผศ.พวงสร้อย วรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ ดร. คาริณา ไชติรวิ ผศ.พวงสร้อย วรกุล พญ.ศิริลักษณ์ ศุภพิติพร พญ.บุรณี กาญจนถวัลย์ พันตรีหญิง พนมพร พุ่มจันทร์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนคณาจารย์ ทั้งในและนอกภาควิชาจิตเวชศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ศ.พญ.ดวงใจ กสานติกุล ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และ อ.นพ.เดชา ลลิตอนันต์พงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ และอ.วงศ์วรรณ วงศ์สุภา ที่กรุณาตรวจสอบรายการอ้างอิงแก่ผู้วิจัย ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหาร อาจารย์ และนักเรียนมัธยมศึกษาทุกท่าน ของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา โรงเรียน วัดราชาธิวาส โรงเรียนโยธินบูรณะ โรงเรียนบางกะปิ โรงเรียนเทพศิลา โรงเรียนศรีพฤฒา โรงเรียน เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า โรงเรียนหอวัง โรงเรียนสารวิทยาที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ คุณอาไชยา ศรวิจิตรที่กรุณาให้การสนับสนุนพิมพ์แบบ สอบถามการวิจัยทั้งหมดในครั้งนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เนื่องจากพระคุณของคุณพ่อ และคุณแม่ที่ให้การ สนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ขอขอบคุณพี่दारका แสงสุขใส, คุณประธาน รัชต์จำรูญ ตลอดจน เพื่อนๆ พี่ๆ สุขภาพจิตทุกท่านสำหรับความช่วยเหลือ กำลังใจ และมีรูปภาพที่ตีเสมอมา

กุลวดี อักษรทับ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ท

บทที่

1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 คำถามของการวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐาน.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	4
1.7 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 ความหมายของความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ.....	8
2.2 แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.3 ความสัมพันธ์ของความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจกับชีววิทยา และรูปแบบสังคม.....	20
2.4 ความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจกับวัยรุ่น.....	22
2.5 มาตรการวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ.....	25
2.6 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพ.....	28
2.7 คุณสมบัติของ การวัดทางจิตวิทยา.....	31

2.8 ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	40
3.2 ประชากร.....	40
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
3.4 การรวบรวมข้อมูล.....	46
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4.1 ลักษณะประชากรที่ศึกษา.....	50
4.2 ลักษณะความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจของประชากรที่ศึกษา.....	54
4.3 ค่าความเที่ยง ความตรง และเกณฑ์มาตรฐานของ มาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ.....	55
4.4 ปัจจัยระหว่างตัวแปรของ อายุ เพศ และบุคลิกภาพที่มีผลต่อ มาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ.....	65
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	72
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	75
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	84
รายการอ้างอิง.....	87
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	101
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	110

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1	แสดงค่าความเที่ยงของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ.....27
ตารางที่ 2	แสดงค่าความเที่ยงของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ (การทดสอบซ้ำ).....27
ตารางที่ 3	แสดงจำนวน และร้อยละของนักเรียนจำแนกตาม เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา ระดับผลการเรียนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา (คะแนนเฉลี่ย) และผู้ที่นักเรียน พักอาศัยอยู่ด้วย.....50
ตารางที่ 4	แสดงจำนวน และร้อยละของนักเรียน จำแนกตามอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ เฉลี่ยต่อเดือนของบิดา และมารดา.....52
ตารางที่ 5	แสดงจำนวน และร้อยละของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงจำแนกตาม ระดับความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ.....54
ตารางที่ 6	ค่าความเที่ยงของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ.....55
ตารางที่ 7	ความเที่ยงโดยการทดสอบซ้ำของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ.....56
ตารางที่ 8	ความตรงเชิงเนื้อหาของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ.....57
ตารางที่ 9	แบบแผนองค์ประกอบของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ.....58
ตารางที่ 10	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....61
ตารางที่ 11	แสดงเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจรายด้าน (อายุ 12-14 ปี).....62
ตารางที่ 12	แสดงเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจรายด้าน (อายุ 15-18 ปี).....62
ตารางที่ 13	แสดงเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจด้านรวม ของนักเรียนที่มีช่วงอายุระหว่าง 12-14 ปี.....63
ตารางที่ 14	แสดงเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจด้านรวมของนักเรียน ที่มีช่วงอายุระหว่าง 15-18 ปี.....64
ตารางที่ 15	เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจในแต่ละด้าน ระหว่างกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายจำนวน 1,278 คน และกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนหญิงจำนวน 1,652 คน โดยใช้สถิติ t - test 65
ตารางที่ 16	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-Test) ของความรู้สึกแสวงหาสิ่ง ตื่นเต้นเร้าใจจำแนกตามตัวแปรด้านอายุ.....66

ตารางที่ 17	การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ ของนักเรียนจำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	66
ตารางที่ 18	แสดงจำนวน และร้อยละของนักเรียนจำแนกตามบุคลิกภาพ.....	67
ตารางที่ 19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) ของความรู้สึกแสวงหาสิ่ง ตื่นเต้นเร้าใจจำแนกตามตัวแปรด้านบุคลิกภาพ.....	68
ตารางที่ 20	การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ ของนักเรียนจำแนกตามบุคลิกภาพเป็นรายคู่.....	68
ตารางที่ 21	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจกับบุคลิกภาพ.....	69

สารบัญภาพ

๗

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มของสิ่งเร้ากับถึงปฏิบัติการตอบสนอง ของร่างกาย.....	12
ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของสิ่งเร้าและปฏิบัติการตอบสนอง.....	13
ภาพที่ 4 แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับระดับของการกระตุ้น.....	18
ภาพที่ 5 เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง.....	43